

[Stats- og udenrigsministeren.]

toget, så kan det ikke nytte, at man bliver stående på perronen; det, vi oplever nu, det er, at toget er ved at sætte sig i bevægelse.

Så hæfter man sig ved, at socialdemokratiet og SF indleder et politisk samarbejde, hvis sigte er at gennemføre det, som de to partier ifølge deres programmer er enige om, og at vi med det formål for øje har aftalt løbende samtaler mellem de to partier. Jeg kan ikke se noget som helst mærkeligt i dette arrangement, og jeg kan ikke begribe, på hvad basis man fra borgerlig side kan have nogen indvendinger herimod. To partier indleder et samarbejde og taler sammen om at få de ting gennemført, de er enige om. Ja men var det ikke det, V og K gjorde, mens man havde VK-samarbejdet? Jeg ved godt, vi ikke har det i øjeblikket, men man har dog haft det. Har vi ikke ret mellem S og SF til at gøre det samme, som venstre og de konservative gjorde gennem VK-samarbejdet? Det kan da ikke være rigtigt, at VK-samarbejdet betød, at det ene parti dominerede det andet. Dominerede de konservative venstre eller venstre de konservative? Det ville da være urimeligt at fremstille det på den måde. To partier, der på en række områder har fælles syn, fører samtaler om, hvordan de bedst kan gennemføre det; det må da være fuldstændig legitimt og i fuld overensstemmelse med et folkestyres virkemåder.

Og det samme må vel gælde VR-samtalerne. Hverken hr. Poul Hartling eller hr. Skytte vil da påstå, at det er rigtigt, korrekt og fuldt ud i sin orden, at venstre og de radikale fører samtaler med henblik på at finde fælles liberale synspunkter at udmønte i en fælles politik, hvorimod det er fuldstændig forkasteligt, at S og SF gør nuldjagtig det samme. Det kan ikke være alvorligt ment, og det kan ikke være rigtig gennemtænkt, og det kan ikke være en kritik, der holder nogen steder. Der er tale om et frit samarbejde mellem to selvstændige partier, og det har vi naturligvis samme ret til mellem S og SF, som alle andre partier har ret til det.

Så undrede det mig lidt, at hr. Niels Westerby var særlig stærk kritiker af sådanne samtaler. Jeg erindrer adskillige samtaler, hvor jeg sammen med hr. Niels

Westerby og hr. Hilmar Baunsgaard har forberedt forskellige love ved separate forhandlinger; men det er klart, at man kan indtage et andet standpunkt i en anden situation, hvis det passer bedre i krammet; det er klart.

Regeringen og socialdemokratiet kan fortsat forhandle til alle sider i dette ting, og vi ønsker fortsat at forhandle med andre partier. Men det må naturligvis indgå i det politiske billede, at der på en række områder er tilvejebragt enighed mellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, og jeg tror, det vil øge den politiske stabilitet her i landet.

Hvad opnår vi så gennem den skatte-reform, som indledes ved gennemførelse af de lovforslag, vi har til anden behandling i dag? Vi får et mere moderne skattesystem, og det har vi længe trængt til. Man har tidligere kritiseret, at regeringen har siddet i 13, 14 eller 15 år uden at have gennemført noget på dette område; nu kritiserer man — og de samme — at vi gennemfører noget på dette område. Vi får et mere moderne skattesystem, og det har det danske samfund længe trængt til; det giver forbedringer set fra skatteydernes synspunkt. Vi får gennemført en række ændringer, som vil give lønmodtagerne en mere rimelig skattemæssig behandling, og også for erhvervslivet rummer reformen fordele. Der gennemføres en merværdioms på 10 pct., som skal afløse engrosomsen på 12½ pct. På meget store områder, hvor engrosomsen hidtil var opkrævet, medfører det ikke prisforhøjelser. 10 pct. merværdi betyder praktisk talt det samme som 12½ pct. engrosoms. Der vil blive sørget for, så vidt landbrugsministerens forhandlinger med det pågældende erhverv kan lykkes, at prisforhøjelser på smør, mælk, ost og fløde ikke indtræder som følge af momsen, at de bliver undgået, at virkningerne på margarineprisen bliver afbødet, at dagbladene i vid udstrækning bliver fritaget. Det samme gælder den kollektive persontransport, og der vil blive taget hensyn til landbrug og fiskeri og gartneri gennem en længere afregningsperiode for disse erhverv.

Jeg kunne egentlig godt lide at vide: er det radikale venstre egentlig modstander af disse hensyntagende indrømmelser til erhvervet? Er det konservative folkeparti